

Kompetansespredningsplan for Regional Kompetansetjeneste medfødte ruskader HSØ (RK-MR)

Barn med medfødt alkohol og/eller ruseksponering er en betydelig og underdiagnostisert pasientgruppe (på størrelse med barn med autismespekterforstyrrelser) som ikke har fått den helsehjelpen som er nødvendig fra primær- og spesialisthelsetjenesten. Forskning har vist at tidlig diagnostikk og tidlig innsetting av riktige tiltak bedrer prognosen og livskvaliteten for disse barna og deres familier, samt reduserer forekomsten av psykiske vansker og atferds avvik. Gjennom sitt arbeid som landets eneste kompetansetjeneste kombinert med et tilbud om utredning/behandling av de mest komplekse pasientene, skal RK-MR bidra til økt fokus og kunnskap om denne pasientgruppen. Hovedmålsetting er et likeverdig tilbud i spesialisthelsetjenesten i HSØ for barn og unge med medfødt alkohol og/eller ruseksponering. RK-MR har etablert tett samarbeid med R-BUP, R-HABU og KoRus Sør-Øst om undervisnings- og informasjonsarbeid. Planen for kompetansespredning er utarbeidet i et samarbeid mellom RK-MR og faglig referansegruppe oppnevnt for tjenesten.

Kompetanse-Spredningstiltak	Mål-Grupper*	Virkemidler	Mål	Tidsaspekt
Informasjon om tjenesten	PP H	Kompetansetjenesten har egen nettside: https://sshf.no/helsefaglig/kompetansetjenester/regional-kompetansetjeneste-medfodte-ruskader Nettsiden har informasjon om tjenestens kurs, undervisnings- og veiledningstilbud samt om det kliniske tilbudet. Det utarbeides ny versjon av nettsiden i 2019, hvor blant annet videoforelesninger om aktuelle tema inngår.	Lik tilgang til kompetanse om medfødte ruskader, for helsepersonell, pasienter og pårørende.	Kontinuerlig oppdatering etter ny etablering av nettside i 2019.
	PP H	Brosjyre som inneholder spesifikk informasjon om tjenestens innhold og ansvarsområde til helsepersonell, pasienter og pårørende.	Gjøre tjenesten kjent og sørge for lett tilgjengelig og kvalitetssikret informasjon om utredning av medfødt ruskade.	Revideres 2021
	H A PP	Informasjon om rettigheter innen stat og kommune for barn og ungdom med medfødte ruskader og deres familier (hefte)	Kvalitetssikre informasjon om rettigheter.	2018, revideres årlig.

Kompetanse- Spredningstiltak	Mål- Grupper	Virkemidler	Mål	Tidsaspekt
Utdanning og formidling	H	Diagnosekurs 2 dager for leger og psykologer. Godkjent som spesialistkurs, for følgende spesialiteter:	Kompetanse på diagnostisering av føtal alkoholspektrum vanske (FASD) ved alle helseforetak i regionen. Diagnosekurset gjennomføres ved samtlige helseforetak i løpet av en 5 års periode.	2 ganger årlig.
	PP A H	Dagskurs om FASD og medfødte russkader. Kurset inneholder klinisk bilde, forekomst, prognose, komorbiditet, behandlingstiltak. Kurset går over 3-5 timer og avholdes vanligvis ved et av helseforetakene i regionen.	Gi kunnskap om tilstandsbilde, forståelse for årsak og hjelpebehov.	Løpende
	PP A H	Tiltakskurs 4 timers kurs med gjennomgang av forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap om behandling og tiltak for barn og ungdom med medfødte russkader i barnehage, hjem og skole.	Kunnskap om tiltak og behandling i alle helseforetak.	10 ganger pr år
	H PP	Nettverksmøter Arrangeres i samarbeid med henvisende spesialisthelsetjeneste og er knyttet til enkeltpasienter. Undervisningen/veiledningen har et omfang på 2 timer og er rettet mot familie og øvrig nettverk.	En enhetlig forståelse av barnets utfordringer og behov, for å sikre best mulig støtte til videre utvikling.	Kontinuerlig
	H PP A	Veiledning/tilbakemeldingsmøter Møte med pårørende, spesialisthelsetjeneste og primærhelsetjeneste om diagnose, funksjon og tiltak knyttet til enkeltpasienter.	Kompetanseheving i 1. og 2. linjetjenesten	Løpende
	Forlagsvirksomhet	H	Bidra til relevante medisinske, pedagogiske og psykologiske fagbøker på forespørsel	Spre kunnskap om FASD/medfødte russkader i befolkningen og blant helsepersonell
Konferanser	A H PP	Arrangere den europeiske konferansen om FASD på oppdrag fra EUFASD	Øke fokus på og kunnskap om FASD i Norge og videreføre internasjonalt samarbeid.	2022

*Målgrupper: Pasienter og pårørende (PP), Allmennheten (A), Helsepersonell og andre faggrupper (H), Referansegruppen (R)

Kompetanse- Spredningstiltak	Mål- Grupper	Virkemidler	Mål	Tidsaspekt
Medieoppslag	A	Bidra til kunnskap i allmennheten om medfødte ruskader med tanke på forebygging og tilgang på riktig hjelp.	Forebygging og viktige tiltak	På forespørsel
	H	Etablere forskningsnettverk regionalt, nasjonalt og internasjonalt.	Fremskaffe datagrunnlag for å utarbeide faglige råd, behandlingslinjer og tiltak.	Innen 2023
Forskningsformidling	H	Klinisk forskning Igangsette kliniske forskningsprosjekter knyttet til klinisk bilde, diagnostikk, funksjon og intervensjon	Grunnlagsdokumentasjon for faglige råd og kunnskap om barn med medfødt ruskade i Norge.	2019-2023
	H	Veiledning av spesialistoppgaver for psykologer i spesialisering og masteroppgaver knyttet til FASD/andre ruskader ved Oslo MET, UIO, UIA og relevante høyskoler.	Økt kunnskap i et tverrfaglig perspektiv. Linker tilgjengelig på våre hjemmesider	Ved forespørsel
Kunnskapsdatabaser	H	Litteraturoversikt	Kvalitetssikrede anbefalinger om aktuell forskningslitteratur knyttet til FASD/andre ruskader	Kontinuerlig oppdatering På forespørsel
	H	E-læringskurs utviklet og gjennomføres av University of Washington. Kurset har et omfang på 3-5 dager med eksamen. Kurset er utprøvd over flere år i USA.	Link på våre hjemmesider med anbefaling til leger og psykologer om å gjennomføre kurset som et supplement til vår undervisning	2019
Retningslinjer og strategier	H	Utarbeide regionale faglige råd for utredning og diagnostikk av FASD	Legge grunnlag for et likeverdig tilbud i hele HSØ for utredning og diagnostikk, basert på kliniske data (forskningsprosjekt)	2021-2023
	H	Utarbeide prosedyre for utredning, diagnostikk og tiltaksplanlegging inkludert etiske forsiktighetsregler	Helsepersonell får tilgang på en utprøvd prosedyre.	Løpende

*Målgrupper: Pasienter og pårørende (PP), Allmennheten (A), Helsepersonell og andre faggrupper (H), Referansegruppen (R)

Kompetanse- Spredningstiltak	Mål- Grupper	Virkemidler	Mål	Tidsaspekt
Verktøy og metodeutvikling	H	Diagnostisk metode: 4-tallskode for utredning av FASD. Metoden er utviklet ved University of Washington, Seattle USA og er den best validerte metoden for utredning i verden. Uprøving for norske forhold skjer i samarbeid med universitetet i Washington v/professor Susan Ashley som har utviklet metoden.	Tilpasse metoden norske forhold, for å sikre tilgang på et standardisert og strukturert verktøy ved alle helseforetak i regionen.	2019-2022
	H	Kartlegging av diagnostisering i foretakene i HSØ	Grunnlag for anbefaling av tiltak for styrket innsats.	2022
	H PP	Evaluering av klinisk tilbud	Kvalitetssikre og videreutvikle	Kontinuerlig
	H PP A H	Evaluering av kurs og undervisning Kartlegging av nytteverdi av det kliniske tilbudet, evaluert av henvisende instans	Kvalitetssikre og videreutvikle Kvalitetssikring og videreutvikling	Kontinuerlig 2019-2023
Kontakt med referansegruppen	R	Halvårlige møter med referansegruppen	Sikre drift av kompetansetjenesten i tråd med oppdrag og tilbakemeldinger.	Halvårlig

*Målgrupper: Pasienter og pårørende (PP), Allmennheten (A), Helsepersonell og andre faggrupper (H), Referansegruppen (R)